

MARC CHAGALL:
KÉK SZÁRNYŰ INGAÓRA

(Magángyűjtemény, 1949)

Lebeg Vityebszk fölött a kék szárnyú idő
ami egy faragott órába van bezárva
Bella már szállni kész de mégis azt kiáltja
Chagallra szorosan tapadva: ő az – ő!

Soha nem hagylak el ne félj kicsiny szerelmem!
Ebben az örökös órában utazunk
e roskatag falu fölött vezet az út
ami karjaiból már el nem enged engem

Heringkereskedő apád a hátizsákban
cipeli az ezüst sikos heringeket
hogymint az áldozat a súlyt tovább viszed
ahogyan Ábrahám is megbízott Izsákban

ők saját magukat áldozták föl teérted
töpörtyű-kis zsidók jiddis ünnepeken
betevő falatod hogy mindig meglegyen
képezték magukat fűszerkereskedőnek

A gének csak a gének csinálnak rossz falukból
tündöklő palotát havas látványokat
ahová bármikor is hazlátogat
az ember ha a sors belül előbbre rúkkol

De Bella az a nő az a valódi bárány
akit föláldozott Ábrahám istene
hogymint a heringeket azután ő vigye
a koporsó-időbe zárván s rája várván

Vityebszkben ahol az órákban nincs hiba
hogymint negyven év után New Yorkban majd csak egyszer
föloldódik a kék egekben mint a vegyszer
azután a mennybe leng ahogy Szűzmaria
(Lyukasóra, 2002, 6. szám)

AMADEO MODIGLIANI:
**FEKŐ AKT
SZÉTVETETT VÁLLAKKAL**

(Collection Gianni Mattioli, Milánó)

Tulajdonképpen e drága csecse nő
úgy néz ki mint egy drága csecsemő
le van vetve az élet vánkosára
de messziről is látszik milyen árva
két karja és könyöke kitérve
mintha a levegőben hadonászna

Csináljatok velem amit akartok
anyám bolond volt apám gyöngye zsarnok
hiába simogattak engedetlen
maradtam és kiengesztelhetetlen
és a sírásban elakadt a mellem
akkor vettem észre hogy árva lettem

Azóta fálnak felnőtt férfiak
én meg csupán elhagyom magamat
egy tóra gondolok fekete tóra
Lengyelországba utaznék azóta
ha volna aki odavinne engem
de a sírásban elakad a mellem

A derekam oly karesú mint a násfa
mit szólna anya nem tudom ha látna
kívánatos a fenekem igen nagy
előbb-utóbb engem mindenki elhagy
a vakvilágba éltem így de tegnap
felkeresett egy elkeseredett pap

Sírt zokogott azt mondta ő is árva
és ráborult bozontos micsodámra
kicsit emlékeztetett az apámra
valamivel szőrösebb volt a háta
örültem: él mozog nyög nálam alszik
de most látom hogy még ő sem maradt itt.
(Lyukasóra, 2002, 4. szám)

VASZARY JÁNOS:
A DÍVA

(Papír, vegyestechnika. Magántulajdon.)

Őrjítő szája vak emlékeket
elevenít meg mint egy piros ablak
csaknem kilenc évig szerettelek
addig szeret az ember amíg elhagy

te hagytál el egy hüvös hajnalon
hogymint álférjeddal Kanadába mentél
albérleted a lezárt folyosón
úgy világított mint valami szentély

nem díva voltál hanem egy poronty
kinek mindig sírásra áll a szája
pedig sután megjátssza hogy bolond
kis lénye érett már a kurvaságra

egyszerűen a postán dolgozott
egy arab férfi csinált neki egyszer
egy gyereket kit világra hozott
és kényszerítette revolverekkel

aztán Irakba baljós-hirtelen
harcolni vagy meghalni sietett el
Ani meg mászkált a reménytelen
utcákon fel s le az arab gyerekekkel

időnként eltűnt aztán visszajött
ugyanolyan őrjítő volt a szája
mint először kilenc és tíz között
hogymint rájött érett már a kurvaságra

az egész lány Gölléről származott
a gangon már nem világít az ablak
átkozom a huszadik századot
a konkrét mell fontosabb mint az absztrakt
(Lyukasóra, 2003, 2. szám)

MAURICE DENIS:
MÚZSÁK

(Musée d'Orsay, Párizs, 1893)

Oly lány az íve karnak és könyöknek
mint csigaházban görnyedő kölyöknek
akinek arcán ömlenek a könnyek
mint a patak a könnyek úgy ömölnek

Nézi ahogy rajonganak a múzsák
a sok finom és lágyan domború hát
a napban villanó hajkorszerűn át
szövegetik a bánat koszorúját

Zamárdiban a parkban ő ha tudnák
az a kölyök csigába bújva mit lát
a könnyektől odáig bár alig lát
hogymint kifecsegek egymás könnyű titkát

Úgy ültek ott mint reszkető ima
mit másnak nem szabad hallania
kinek nyaka kinek a vádlija –
megalakult a női maffia

hogymint azt a kölyköt egyszer elveszejtik
nem hoznak föl a védelmére semmit
mindegyik nő belőle csöppet elvitt
húsz évre hogy világa végre felnyílt

szemén hogy levonult a könnyek árja –
csak ül tovább a nők galériája
vakítón villog vádlija a vállá
de ő szerelmes még Valériába
(Lyukasóra, 2002, 6. szám)

RENÉ MAGRITTE:
A SZABADÍTÓ

(Los Angeles, County Museum of Art, 1947)

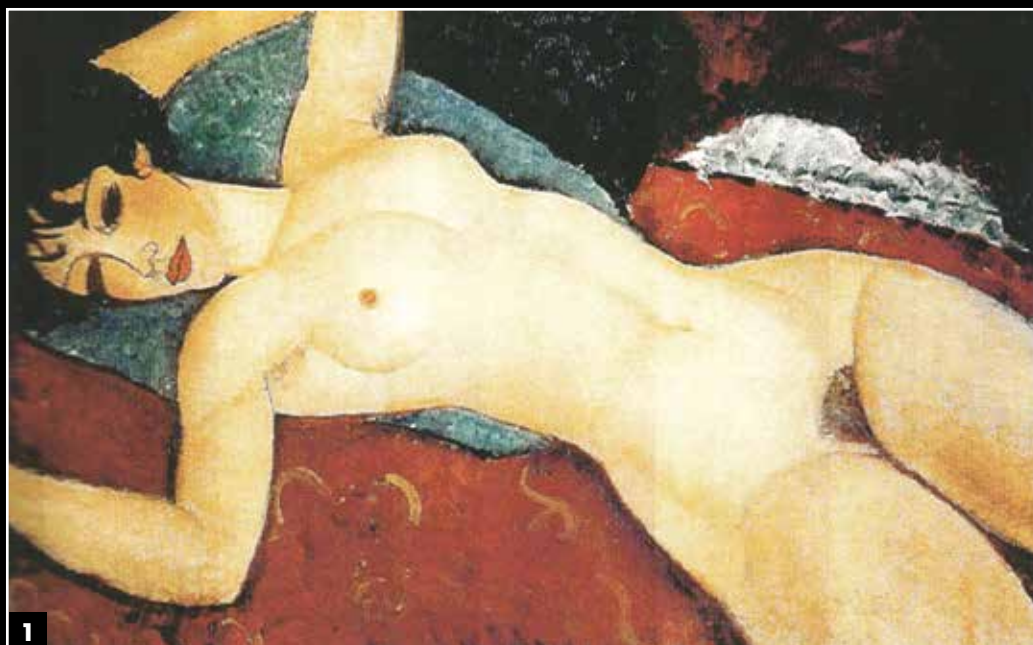
Az összes tárgy egy öreg árusé
aki a fejét eltakarva alszik
aki mindenre azt mondja: oké
a dűnnyögésbe könnyű véru dalt visz
kinek az isten olyan mint a partvis

Minden eladó – kulcsok madarak
mik kinyitják maguk előtt az ajtókat
egy pipa íve ónszínű smaragd
méreggel töltött ivópoharak
és nem marad csak az ereklyetartó

amelyikben egy arcot tárolunk
ezüst cirádák közé beszorítva
anyánk szerelmünk lányunk és húgunk
a szája csók a szeme ki van nyitva
minden cselekvésünknek ő a titka

Nem pénz de ő az örök valuta
Bush éppen úgy mint Oszama bin Laden
a felhőkarcolót a hamuba
ő dönti le mit neki Hekuba
maga Izrael maga Jehova

Anyánk mondja mindenre az áment
(Lyukasóra, 2003, 8. szám)

1

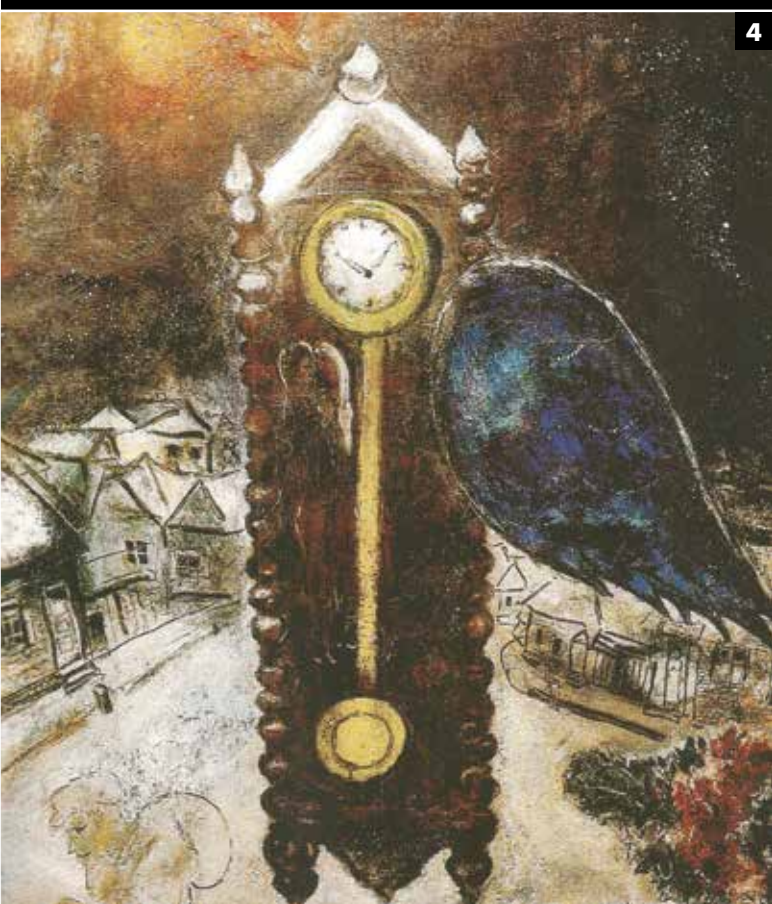
2

GYURKOVICS TIBOR KÉPTÁRA

Gyurkovics Tibor kedvelt rovata a Lyukasóra színes borítóin kapott helyet. Az összegyűjtött képverseket a költő Magyar extázis címmel 2007-ben a Kráter Kiadónál jelentette meg.

3

4

5

1. Amadeo Modigliani: Fekvő akt szétvetett vállakkal (Collection Gianni Mattioli, Milánó)
2. Vaszary János: A díva (Papír, Magántulajdon.)
3. Maurice Denis: Műzsák (Musée d'Orsay, Párizs, 1893)
4. Marc Chagall: Kék szárnyú ingaóra (Magángyűjtemény, 1949)
5. René Magritte: A szabadító (Los Angeles, County Museum of Art, 1947)

„MEG- MENTJÜK ŐSAPÁT”

RÓNAI ÉVA
KIÁLLÍTÁSA
A BUDAPEST
GALÉRIÁBAN

Cikkünk a 23. oldalon

1. Megérkezés
Ville sur Tille-be
(részlet)
2. Beáta, 1988
3. Navigare
necesse est, 2001
4. Ne kívánd fel-
ebarátodat, 2008
5. The House of Life
(részlet)
6. Rohanás, 1984

